

Міністерство освіти і науки України
Бердянський державний педагогічний університет

Слово про вченого:

**Макаренко
Тамара
Петрівна**

(до 50-річчя з дня народження)

УДК 37.01 (06)
ББК 74я5

С 48 Слово про вченого: Макаренко Тамара Петрівна. –
Бердянськ: БДПУ, 2014 р. – 28. с.

Друкується за рішенням вченої ради Бердянського державного педагогічного університету. Протокол № 6 від 31.01.2014 р.

У брошурі подано нариси життя і діяльності кандидата історичних наук, доцента кафедри історії України соціально-гуманітарного факультету Бердянського державного педагогічного університету Макаренко Тамари Петрівни.

Відповідальний за випуск:

Богданов І.Т. – проректор з наукової роботи БДПУ

Упорядкування та комп'ютерний набір:

Константинова К. І.
Ліпич В.М.

© Бердянський державний педагогічний університет, 2014

Макаренко Тамара Петрівна

Народилася 4 лютого 1964 р. в мальовничому селі Монастирищі Ічнянського району на Чернігівщині в сім'ї колгоспників. Батьки – прості сільські люди, Петро Трофимович – ветеран Великої Вітчизняної війни, Валентина Іванівна – медичний працівник. З 1971 по 1981 рік навчалася в Монастирищенській середній школі, яку закінчила з відзнакою. Свою трудову біографію розпочала із посади старшої піонерської вожатої в рідній школі.

У 1982-1987 рр. Тамара Петрівна навчалася на історичному факультеті Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка зі спеціальності: "Історія КПРС". Зарекомендувала себе як активний учасник студентських будівничих загонів, спортсменка, студентський профспілковий діяч. За успіхи в навчанні, активну громадську й наукову діяльність неодноразово нагороджувалася грамотами університету, факультету.

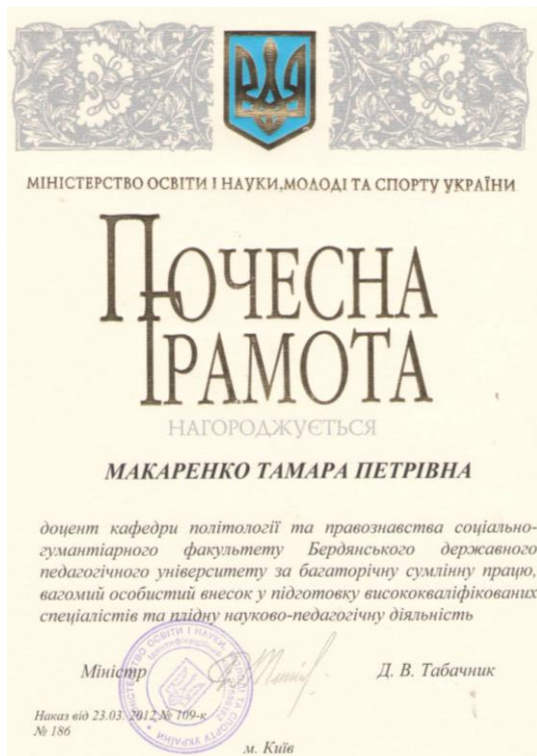
З 1987 р. Макаренко Т. П. працює в Бердянському державному педагогічному університеті. Пройшла трудовий шлях від асистента до доцента кафедри. Закінчила аспірантуру при БДПУ. У грудні 2008 р. в спеціалізованій вченій раді Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля успішно захистила кандидатську дисертацію "Політика Української Центральної Ради щодо національних меншин (березень 1917 – квітень 1918 рр.)" (науковий керівник – проф. Лиман І. І.) та отримала диплом кандидата історичних наук зі спеціальності: 07.00.01 – історія України.

Макаренко Т. П. – автор понад 30 наукових і науково-методичних праць. Сфера її наукових інтересів – історія Української революції 1917-1921 рр.; національна політика Української Центральної Ради; національні меншини в Українській революції 1917-

1921 рр. Активно публікується в українських історичних виданнях, керує науково-дослідною роботою студентів.

Макаренко Т. П. бере участь у житті університету, факультету. У 2001-2003 рр. та 2010-2013 рр. обіймала посаду заступника декана соціально-гуманітарного факультету з навчальної роботи, члена вченої ради факультету. Рішенням трудового колективу БДПУ обрана головою комісії по трудових спорах університету.

За наукові досягнення та громадську роботу нагороджена грамотами ректора БДПУ, виконкому міської ради м. Бердянська, управління освіти і науки Запорізької облдержадміністрації, Почесною Грамотою Міністерства освіти і науки України.

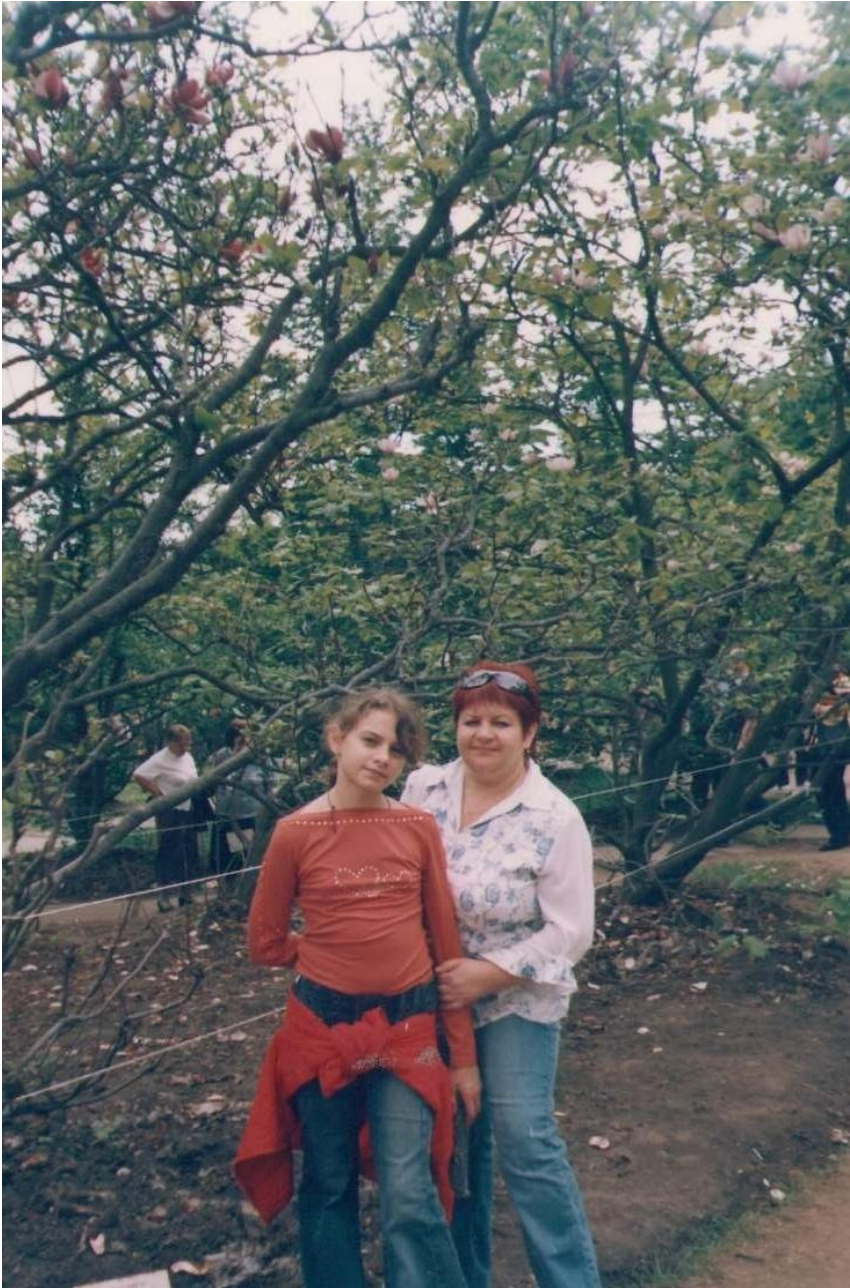

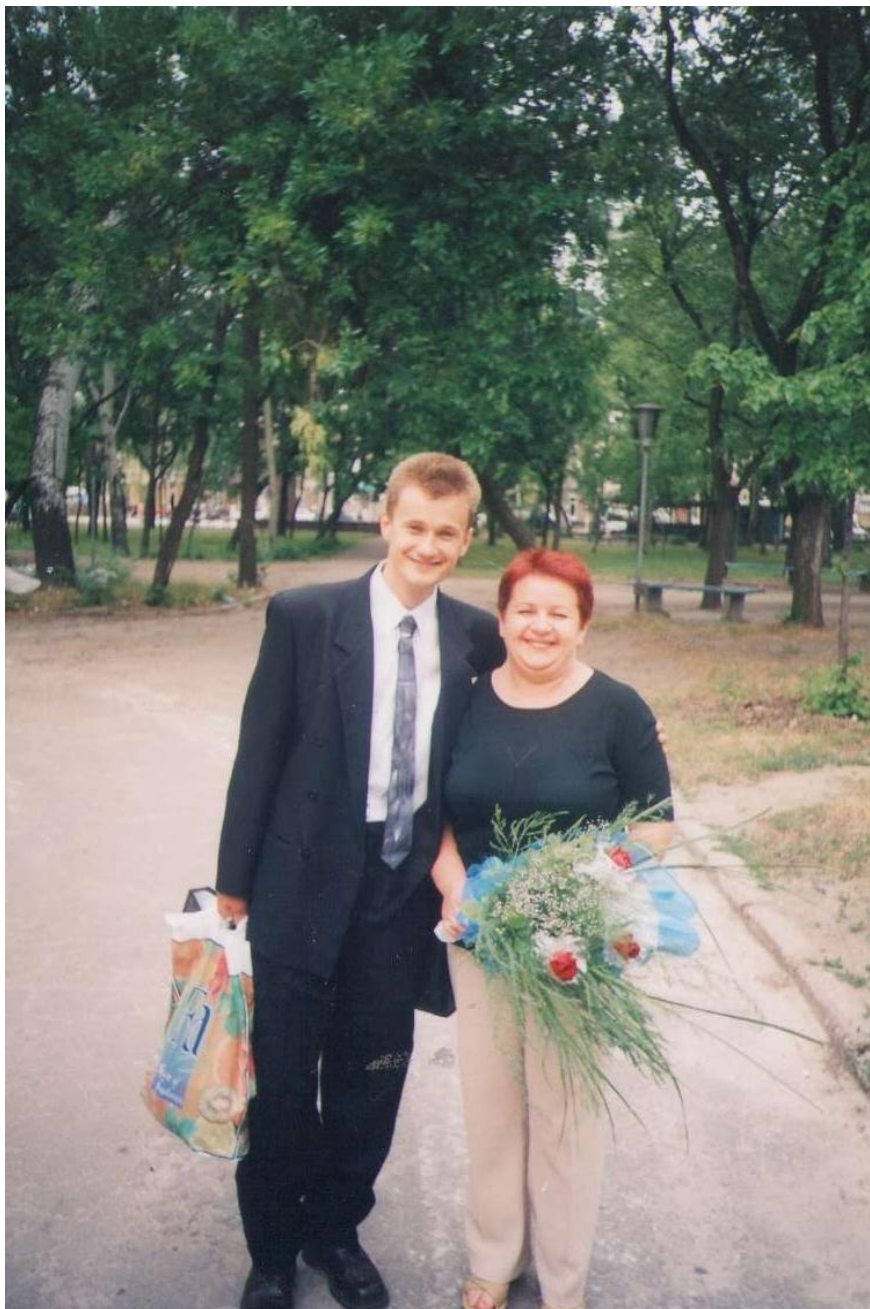

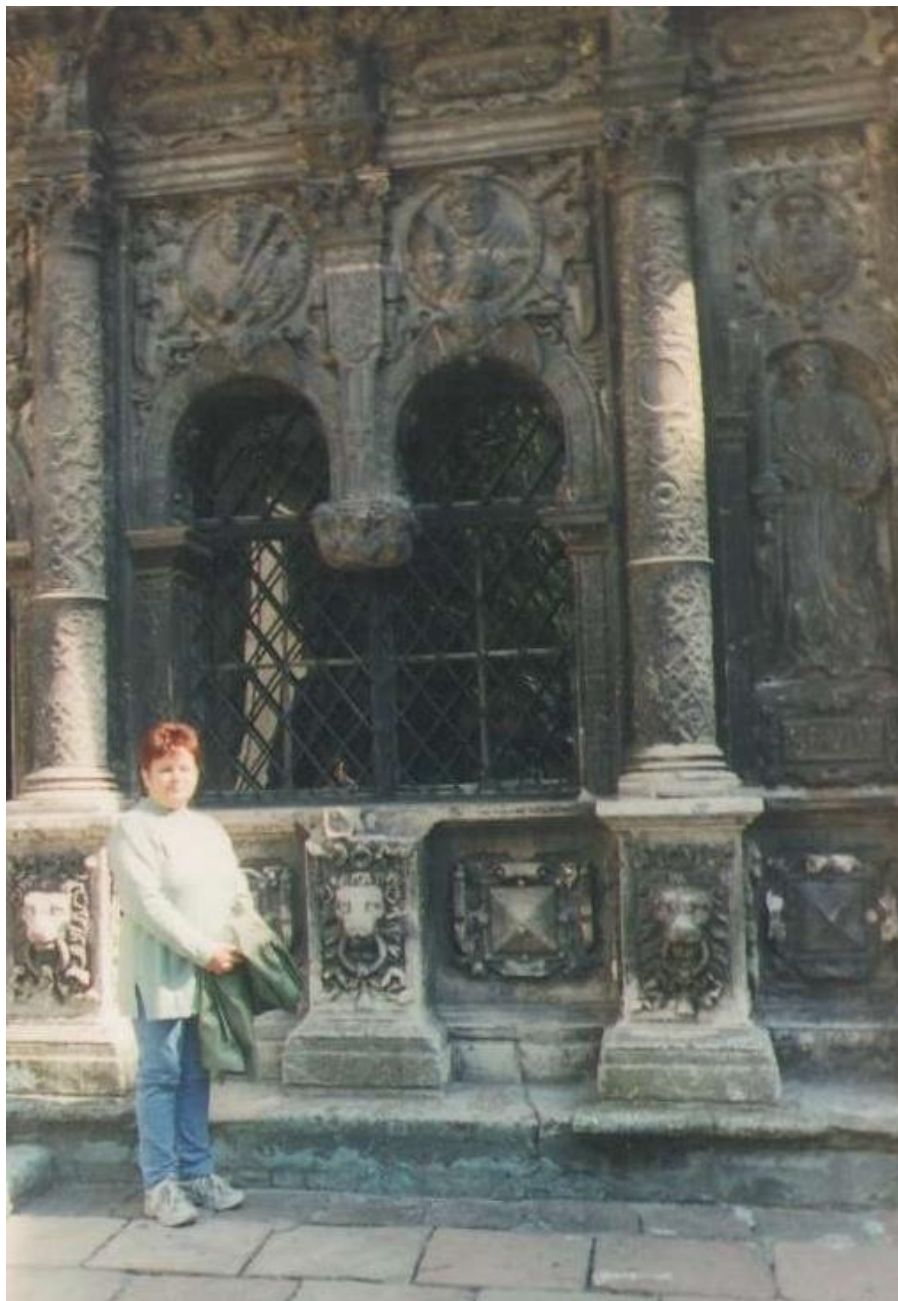

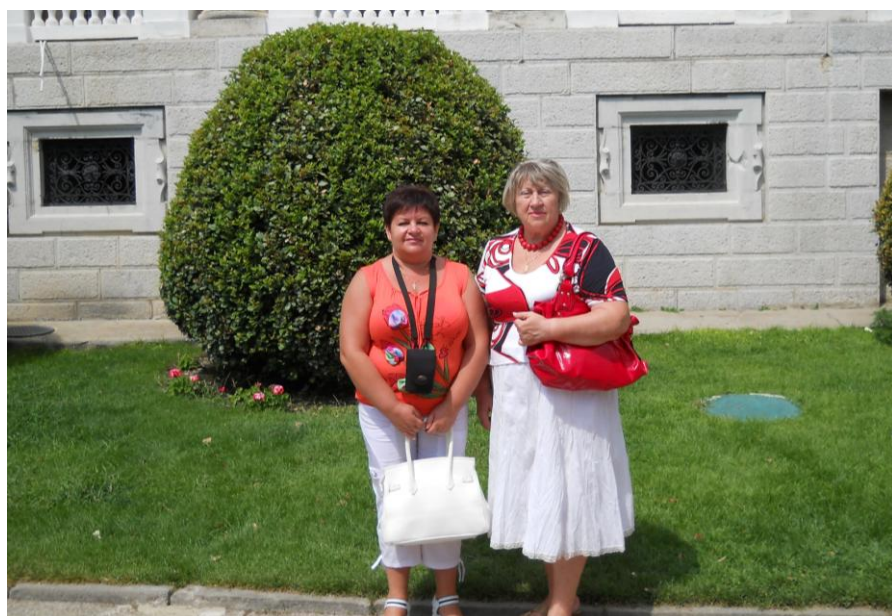

ВІТАННЯ

Вельмишановна Тамаро Петрівно!

Прийміть наші найщиріші вітання з нагоди вашого ювілею! Від усього серця бажаємо Вам міцного здоров'я та життєвої наснаги, професійних успіхів та особистих творчих досягнень, сімейного щастя, злагоди та добробуту у Вашій оселі!

Нехай доля і надалі буде прихильною до Вас, даруючи радість життя, незрадливу вдачу, вірних і надійних друзів.

Бажаємо здійснення всіх заповітних мрій, а будь-які повороти долі завжди відкривають лише нові обрії майбутніх перспектив! Щастя Вам, радості, добра та благополуччя!

**З повагою колектив кафедри філософії
та всесвітньої історії**

Шановна Тамаро Петрівно!

Сприймаю Ваш ювілей як зручний (але зовсім не зайвий!) привід у черговий раз висловити захоплення енергією, оптимізмом, життєвою мудрістю, відповідальністю і безліччю інших чеснот, властивих сьогоднішній ювілярці.

Як ми з Вами нещодавно підраховували, наша співпраця триває вже майже 18 років. Коли я, тільки-но, захистивши кандидатську, прийшов у 1996 р. у тоді ще Бердянський державний педагогічний інститут імені П. Д. Осипенко, Ви вже були зіркою не тільки кафедри, але і всього вишу. Досі вдячний за Ваші мудрі дружні поради, які Ви на перших порах давали новачку, який тоді мав страшний недолік, що швидко минає – молодий вік. А потім було багато чого – проведені разом конференції, участь у створенні соціально-гуманітарного факультету, організація поїздок студентів-істориків теренами України, тріумфальне завершення епопеї з дослідження політики Центральної Ради щодо національних меншин... Всього не перелічити!

Чудово знаючи мене, впевнений, Ви цілком розумієте, що я пишу все це аж ніяк не задля того, аби натякнути на Ваш “поважний” вік – і зовсім він не поважний (та й справжня повага від віку не залежить)! Та й Ви чудово пам’ятаєте приказку про істориків: для них і речі, і жінки чим давніші, тим цінніші. А я історик!

Якщо ж серйозно, то вельмишановна Тамаро Петрівно, багато що Вами вже досягнуто, багато чого ще можна досягти. І Ви того варті! Тож щиро вітаючи Вас із Днем народження, хочу побажати, аби Ви мали ВСЕ, щоб і надалі залишатись при всіх тих чеснотах, що перелічені (і не перелічені) мною на початку. ЗІ СВЯТОМ!!!

Щиро, І. І. Лиман

Дорога Тамарочко Петрiвно!

У цей знаменний світлий день
ти дивишся згори довкола:
Ось – батько й мама, перший крок,
сім'я велика й добра, школа,
Он там – столиця, універ, кохання цвіт, родина, доня,
турбота вічна про всіх,
цікава і складна робота,
Нарешті захист як рубіж,
Усе міняється поволі.
Розправив крила, ти летиш і віриш у прихильність долі.
А там, – хмариною повиті, прийдешні дні,
поки закриті,
а хочеться хоч зазирнуть, що буде далі.
Саме тут потрібні всі слова на світі,
щоб укріпить здоров'ям миті
життя прекрасного.
Так, от:
Хай буде все завжди чудово:
Яскравим день, у зорях ніч;
І шепіт моря, й дзвони тиші,
тепло долоньок найрідніших.
Хай буде щастя на весь вік,
І сльози котяться з повік
від радості і від любові!
Хай спалах нового натхнення
Явить науці одкровення.

Баханови

*У драмі людській небагато дій:
Дитинство, юність, молодість і старість.
Роби що хоч, ридай або радій.
Неси свій хрест. Все інше – позо сталість.*
(Ліна Костенко)

Минає швидко час. Тільки недавно ти познайомився з чудовою людиною, а вже її ювілей. Все своє життя Тамари Петрівни Макарєнко пов'язано з Бердянським державним педагогічним інститутом/університетом. Вона пройшла шлях від асистента до зам. декана соціально-гуманірного факультету. Блискуче захистила кандидатську дисертацію, але чого їй це коштувало. Передчасно пішов з життя перший науковий керівник професор Ю. М. Лизогуб. Вона встояла і почала знову під керівництвом молодого професора І. І. Лимана. За цей час підняла на ноги дочку. Чудовий педагог, якого люблять студенти та шанують колеги. Завжди усміхнена та привітна.

Тамара Петрівна, Ваш ювілей – це чудова нагода підведення підсумків і народження нових планів.

Нехай не вичерпуються джерела Вашого натхнення і хай Вам щастить.

З повагою В. А. Папанова

Слово о подруге

Тамара – ты удивительный человек. В тебе собран весь колорит женственности, порядочности и гармонии. Таких как Ты в жизни встретишь не часто. Ты умеешь согреть сердце улыбкой. Ты поймешь, утетишь и подбодришь. Ты разделишь печаль и радость, ты сохранишь заветные тайны и мечты. Мне очень-очень повезло, что у меня есть Ты!

Друзей по жизни очень мало,
И в жизни надо дорожить
Своими лучшими друзьями,
Безмерно уважать, ценить.

Тамара, всегда улыбайся!
Пускай день рождения твой
Несет только радость и счастье,
И мирный душевный покой.

С уважением, Тая Захарченко

ПОДРУГЕ

*Ты молода, ничуть не изменилась, а возраст, знаешь – это не беда,
А ты, всегда была великодушна, а также человечна и добра.
Милой и сильной всегда оставайся,
Ангельски светлой и строгой подчас,
Радости лёгкой всегда улыбайся
А наши дети пусть радуют нас.*

Надя Венцева

БІБЛІОГРАФІЯ

2000 рік

1. Макаренко Т. П. Українська інтелігенція кінця ХІХ–початку ХХ ст.: формування на півдні України / Т. П. Макаренко, Ю. В. Войцеховський // Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного інституту ім. П. Д. Осипенко. Історія. – Бердянськ, 2000. – С. 136-149.

2001 рік

2. Макаренко Т. П. Національне питання в діяльності першого уряду УНР / Т. П. Макаренко // Матеріали міжнародної наукової конференції “Десять років незалежності України: минуле та сучасне державотворення”. – К. : 2001. – С. 41-43.

2003 рік

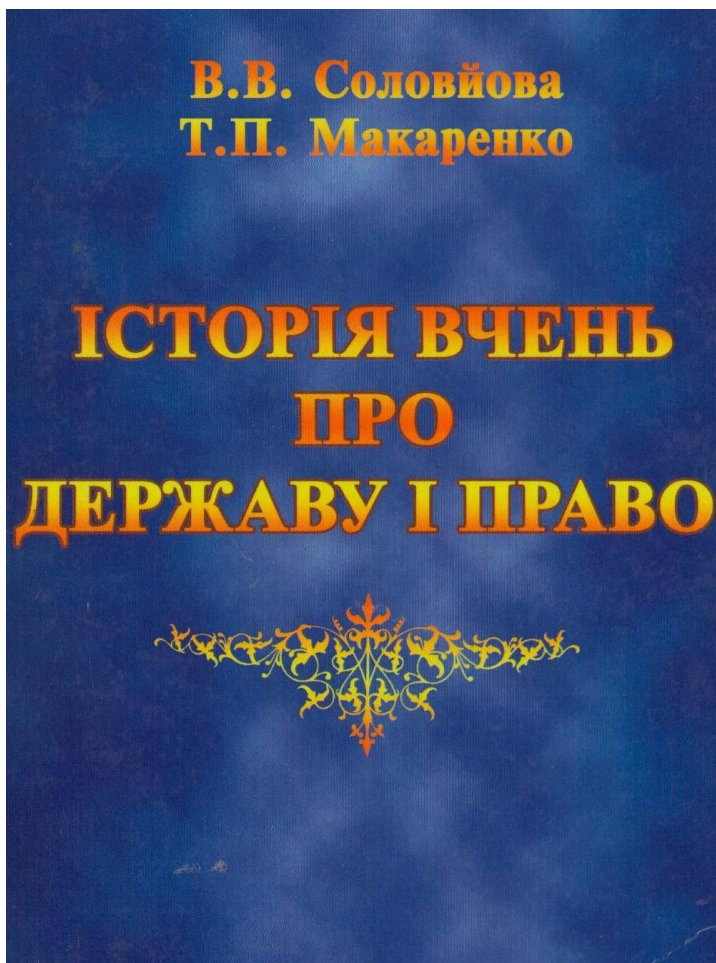
3. Макаренко Т. П. З історії діяльності першого уряду України / Т. П. Макаренко // Десять років незалежності України: минуле та сучасне державотворення [науковий збірник]. – К. : 2003. – С. 90-95.

2004 рік

4. Макаренко Т. П. Питання прав національних меншин в діяльності Української Центральної Ради / Т. П. Макаренко // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції “Науковий потенціал Світу – 2004”. – Дніпропетровськ, 2004. – С. 12-17.

2005 рік

5. Макаренко Т. П. Історія вчень про державу і право [навчальний посібник] / Т. П. Макаренко, В. В. Соловйова – Донецьк : ТОВ “Юго-Восток, лтд”, 2005. – 170 с.

6. Макарєнко Т. П. Діяльність Генерального Секретаріату (міністерства) з міжнаціональних справ / Т. П. Макарєнко // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. – К.: Інститут історії України НАН України, 2005. – Вип. 10. – С. 168-174.

7. Макарєнко Т. П. Права національних меншин в документах Української Центральної Ради / Т. П. Макарєнко // Наукові праці історичного факультету ЗНУ. – Запоріжжя: 2005. – Вип. 18. – С. 21-40.

2006 рік

8. Макаренко Т. П. Національне питання в теорії політичних партій України періоду Центральної Ради / Т. П. Макаренко // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. – К.: Інститут історії України НАН України, 2006. – Вип. 12. – С. 66-70.

2007 рік

9. Макаренко Т. П. Формування ідейно-теоретичних засад національної політики Центральної Ради в березні-квітні 1917 р. / Т. П. Макаренко // Державотворчі процеси і соціально-економічні моделі розвитку України на сучасному етапі: збірник наукових статей: [в 2-х т.] – Донецьк : ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2007. – Т. 2. – С. 58-62.

2008 рік

10. Макаренко Т. П. Політика Української Центральної Ради щодо національних меншин в листопаді 1917 – січні 1918 рр. / Т. П. Макаренко // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне : РДГУ, 2008. – Вип. 13. – С. 31-35.

11. Макаренко Т. П. Національні вимоги в програмових документах політичних партій національних меншин періоду Центральної Ради / Т. П. Макаренко // Вісник Східноукраїнського національного університету ім. Володимира Даля. – Луганськ : СХУ ім. Володимира Даля, 2008. – Вип.11. – С. 157-165.

12. Макаренко Т. П. Політика Української Центральної Ради щодо національних меншин (за матеріалами північного Приазов'я) / Т. П. Макаренко // Північне Приазов'я: наукова збірка (за матеріалами міжнародної науково-практичної конференції «Північне Приазов'я у філософсько-історичному та філологічному вимірі»). – Донецьк, 2008. – С. 171-180.

13. Макаренко Т. П. Політика Української Центральної Ради в умовах незалежності УНР (січень-квітень 1918 р.)

/ Т. П. Макаренко // Історичні записки : збірник наукових праць. – Луганськ, СНУ ім. Володимира Даля, 2008. – Вип. 20, Ч. 1. – С. 86-93.

2009 рік

14. Макаренко Т. П. Бердянська чоловіча гімназія (остання третина XIX ст.) [Рецензія] / Т. П. Макаренко // Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету / Упорядники: В. М. Константінова, І. І. Лиман – Т. 1. – К. : 2006. – 528 с.; Т. 2. – К. : 2007. – 631 с. // Дрогобицький краєзнавчий збірник. – Дрогобич : Коло, 2009. – Вип. 13. – С. 397-399.

2012 рік

15. Макаренко Т. П. Історичний досвід захисту прав національних меншин в Україні / Т. П. Макаренко // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Моделі збалансованого розвитку соціально-економічних систем: економіко-правові, соціально-політичні, історичні та філософські аспекти”. – Бердянськ, 4-5 грудня 2012. – Донецьк, 2012. – С. 209-211.

16. Макаренко Т. П. Міжнародний досвід захисту прав національних меншин / Т. П. Макаренко // Матеріали I Всеукраїнської наукової конференції “Права людини перед викликами XXI століття: вивчення та викладання”. – 10 грудня 2012 р. – Донецьк, 2012. – Вип. 5.

17. Макаренко Т. П. Проблема прав національних меншин в роки Української революції (доба Центральної Ради) / Т. П. Макаренко // Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції “Придніпровські соціально-гуманітарні читання” (Бердянська сесія). – 22 вересня 2012. – Бердянськ, 2012. – Ч. 1.

2013 рік

18. Макаренко Т. П. Єврейські погроми в добу Української революції / Т. П. Макаренко // Наукові праці

історичного факультету ЗНУ. – Запоріжжя : ЗНУ, 2013. – Вип.35. – С.116-118.

19. Макаренко Т. П. Національно-персональна автономія як складова етнополітики періоду українських визвольних змагань / Т. П. Макаренко // Культурологічний вісник: науково-теоретичний щорічник Нижньої Наддніпрянщини. – Запоріжжя : Просвіта, 2013. – Вип. 31. – С. 174–179.

20. Макаренко Т. П. Питання захисту мов національних меншин в добу Української Центральної Ради / Т. П. Макаренко // Грані. – Дніпропетровськ, 2013. – № 9 (101). – С. 174-179.

21. Макаренко Т. П. Питання прав національних меншин в програмах партій самостійницького спрямування доби Української Центральної Ради / Т. П. Макаренко // Мандрівець: Всеукраїнський науковий журнал. – Тернопіль, 2013. – № 4. – С. 38-42.

22. Макаренко Т. П. Представництво національних меншин в органах державної влади: історичний аспект / Т. П. Макаренко // Сіверянський літопис. – Чернігів, 2013. – № 4. – С. 97-101.

23. Макаренко Т. П. Бердянська чоловіча гімназія (остання третина XIX століття) / Т. П. Макаренко // Енциклопедія Бердянська. – Мелітополь, 2013. – Т. 1. – С. 171.

24. Макаренко Т. П. Бердянська чоловіча гімназія (1901-1919 рр.) / Т. П. Макаренко // Енциклопедія Бердянська. – Мелітополь, 2013. – Т. 1. – С. 171-172.

25. Макаренко Т. П. Бердянські педагогічні курси та педагогічний технікум (1920-1935 рр.) / Т. П. Макаренко // Енциклопедія Бердянська. – Мелітополь, 2013. – Т. 1. – С. 172.

26. Макаренко Т. П. Бердянський інститут соціального виховання (Педагогічний інститут. Учительський інститут (1932-1953 рр.) / Т. П. Макаренко // Енциклопедія Бердянська. – Мелітополь, 2013. – Т. 1. – С. 172.

27. Макаренко Т. П. Бердянський (Осипенківський) державний педагогічний інститут (1953-1991 рр.) / Т. П. Макаренко // Енциклопедія Бердянська. – Мелітополь, 2013. – Т. 1. – С. 173.

Слово про вченого:

**Макаренко
Тамара
Петрівна**

(до 50-річчя з дня народження)